

ЦИФРОВИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЄВДОКІМОВА О.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Цифровий освітній простір передбачає широке впровадження набору інструментів інформаційно-комунікаційних технологій, використання яких сприяє впорядкуванню умов реалізації освітніх програм, забезпечує досягнення студентами програмних результатів навчання, що спрямоване на формування ключових компетенцій, найбільш ефективно реалізується в освітньому процесі, який передбачає: активну імплементацію інноваційних технологій та активних методів навчання; створення умов для формування у студентів досвіду самостійного розв'язання пізнавальних, комунікативних, організаційних та інших завдань майбутньої професійної діяльності; апробацію процесу самооцінювання студентами досягнутих результатів, тобто оцінювання рівня власної компетентності.

Завдяки ретельно організованому цифровому середовищу освіта стає більш доступною і комфортною, що вкрай важливо за умов мінімальних затрат – часових, фінансових, людських ресурсів. А для сучасної молоді – ще й звична площина, в якій є всі умови розвитку, своєрідний ліфтинг для реалізації індивідуальності кожної людини та комфортного упровадження інновацій. Важливі не лише самі інформаційні технології, а і їх правильний підбір, поєднання й управління ними з метою налагодження ефективної роботи. Переваги цифрової трансформації освіти очевидні. Зокрема, це забезпечення сприятливих умов для: розвитку умінь навчатися самостійно, виокремлювати найбільш цінний матеріал для саморозвитку; формування мобільності особистості, умінь швидко адаптуватися до умов, що змінюються непередбачувано і стрімко; посилення мотивації до самоосвіти та саморозвитку; охоплення різноманітної аудиторії (контент стає персоналізованим), забезпечення співпраці та інтегративності; побудови індивідуальної освітньої траєкторії; навчання у найбільш зручних умовах – комфортному темпі, але з оптимальним використанням часу, виокремленого для виконання певних завдань. І найголовніше, діджиталізація забезпечує перехід від «освіти для всіх до освіти для кожного», таким чином, розбудовується сучасний освітній простір, у якому є всі умови для оволодіння базовими компетенціями [1.С.91].

Цифровізація передбачає принципово новий формат освітнього середовища, в основі якого цифрові технології, що забезпечують зручні та доступні сервіси і платформи для підвищення конкурентоспроможності, більш ефективної

взаємодії усіх учасників навчального процесу, підвищення його прозорості, підвищення ролі інтелектуальної власності, розвитку цифрових навичок.

Під час воєнного стану, який наразі триває в нашій державі для якісної організації дистанційного освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть використовувати найбільші освітні платформи України та інших країн такі як:

- Google Classroom - зручна і повністю забезпечена всім необхідним платформа, в якій є всі інструменти для створення, зберігання та обміну інформацією. Зберігання всієї необхідної інформації відбувається в Google Drive, створення документів - в Google Docs, створення презентацій можливо за допомогою Sheets and Slides, планування розкладу за допомогою Google Calendar, тобто є абсолютно всі інструменти, які необхідні в плануванні і створенні якісного віддаленого навчання. Є офлайн доступ до інформації. Навіть якщо тимчасово відсутній доступ до інтернету у здобувача, то він зможе все одно ознайомитися з матеріалом;

- Moodle - одна з найвідоміших платформ, які дозволяють організувати злагоджене навчання онлайн. Широко використовується багатьма закладами вищої та середньої освіти, адже є відмінним помічником в комплексній організації дистанційного навчання, але ця платформа вимагає більш серйозного підходу і більш глибокого вивчення інструментів роботи;

- Coursera, онлайн-платформа, на якій розміщено більше 2 тис. курсів 149 провідних університетів світу із понад 180 спеціалізацій на 4 освітніх рівнях. Зареєстровано близько 25 млн. слухачів. У разі успішного закінчення курсу користувач отримує сертифікат. Протягом навчання студент повинен переглядати лекції, які надсилаються йому щотижня, читати рекомендовані статті та виконувати домашні завдання. Деякі курси мають українські субтитри;

- OpenEdX, відкрита безкоштовна платформа, яка пропонує слухачам високоякісні курси за 24 напрямками, серед яких комп'ютерні технології, статистика, література та інші. Онлайн-курси повторюють реальні лекції, які викладаються в Гарварді, університеті Корнуелла та інших відомих навчальних закладах. Курси безоплатні, проте отримання сертифікату потребує оплати. Визнаний першою кампанією за інновації у професійному навчанні. У 2012 році, EdX був заснований Гарвардським університетом і Масачусетським технологічним університетом як центр онлайн-навчання для надання послуг МВОК;

- Udacity, платформа яка наразі співпрацює з корпорацією «Google», фінансовим гігантом «Bank of America», соціальною мережею Facebook та іншими. Більшість курсів – технічного напрямку. В окремі розділи винесено матеріали з математики, бізнесу, дизайну, інших наук. Усього Udacity пропонує близько 30 курсів, які діляться за рівнем складності: новачок, досвідчений, профі. У кожному курсі є кілька уроків, які містять відео. У кінці заняття є

завдання, яке допоможе перевірити засвоєння матеріалу. Кожен курс триває близько 2 місяців, а щотижня на навчання треба витратити орієнтовно 6 годин. За допомогою Udacity можна навіть отримати роботу, адже інформація про студентів (за згодою) передається роботодавцям, які уклали договір із компанією;

- UdeMy – платформа, що пропонує освітні проекти, розподілені на 16 категорій, які викладаються практиками. Представлені найрізноманітніші курси, серед яких продуктивність, стиль життя чи музика, але є як безоплатні курси, так і платні. Навчальні матеріали представлені у вигляді відео, аудіо, презентацій і тексту. UdeMy також пропонує можливість організаціям створювати власні навчальні проекти для корпоративного навчання. Після закінчення курсів слухачі можуть отримати сертифікат таких відомих компаній, як Cisco Systems, Microsoft Corporation, Financial Industry Regulatory Authority та інших;

- Prometheus – українська безоплатна платформа онлайн-освіти, створена у 2014 році. Серед її партнерів найкращі заклади вищої освіти країни. Prometheus надає безкоштовну можливість університетам, провідним викладачам і компаніям-лідерам публікувати та розповсюджувати курси. Кожен курс складається з відеолекцій, інтерактивних завдань, а також форуму, на якому студенти мають змогу поставити запитання викладачу та спілкуватися. Успішне завершення курсу дасть змогу отримати електронний сертифікат, який підтверджуватиме здобуті знання. Курси на Prometheus доступні в мережі у будь-який час, платформа також пропонує мобільний додаток для Android та Ios;

- Future Learn – освітня платформа Відкритого університету, що має 40-річний досвід дистанційного навчання та онлайн-освіти;

- ВУМ (Відкритий Університет Майдану) – дистанційна платформа громадянської освіти. Онлайн-проект пропонує понад 30 тем для безоплатного навчання. Курси сформовані з відеолекцій, практичних завдань і контрольних запитань. Наявність форуму надає можливість спілкуватися з іншими студентами та викладачами. Лекції читають провідні викладачі бізнес-шкіл, громадянського сектору, практики бізнесу та соціальної сфери. Курси пов'язані з такими напрямками як персональний розвиток, реалізація потенціалу, підприємництво, формування відкритого суспільства в Україні. За умови успішного проходження обраного курсу, є можливість завантажити сертифікат.

1. Кучерак І.В. Цифровізація та її вплив на освітній простір у контексті формування ключових компетентностей. Інноваційна педагогіка. Серія: Теорія і методика професійної освіти. № 22, Т.2. (2020) С. 91-95.